

razlikuje kreativni plan i projekt od katkad slabe i nevjeste izvedbe. Zato je tu razliku znanstveno istraživački, ali i iskustveno i intuitivno mogla uočiti i na području Dubrovačke Republike.

Obiteljsko ime podsjeća me na još jednu moralnu crtu kolegice Planić, koja bi trebala resiti svakog znanstvenika. (Često citiram među velikim uzorima renesanse kao primjer poštivanja i uvažavanja tuđega talenta i kreativnosti odnos Albertija prema Brunelleschiju, istodobno emotivan i racionalan. Smatrajući da je Brunelleschi jedini suvremenik dorastao da stvara arhitekturu vrijednu kao što je bila antička, Alberti se bavio teorijom arhitekture i svim drugim osim arhitekturom. Ali kad je Brunelleschi umro, Alberti je zaključio, jednako tako trijezno, da nema nikoga ozbiljnijeg od njega da naslijedi Brunelleschija, i sam je počeo projektirati. U kućnom ambijentu uz arhitekta Stjepana Planića, koji nije bio samo najplodniji nego i najkreativniji hrvatski arhitekt između 1930. i 1980, a uz to i pisac, jedan od tumača arhitekture tridesetih godina, sasvim je jasno da je Mica posjedovala iskustvo i poznavanje moderne hrvatske arhitekture, koje nadilazi znanje većine autora koji su o tome pisali. Najkomotnije je mogla nastaviti tom stazom. Ali, držala je da Stjepana Planića ni talentom ni kreativnošću ne može doseći, a nikad nije htjela biti »kći velikoga oca«, niti profitirati od te obiteljske prednosti, pa stoga, dosljedna kakva je bila u svemu, nikad nije napisala ni redak o modernoj arhitekturi. Otkrila je, međutim, područje gdje je na drugi način mogla raditi isto: slijedila je arhitekta Planića na stazi oduševljenja za *plan*...

Okupljeni na komemoraciji, što se tiče memorije, s obzirom na djelo dr. Marije Planić-Lončarić, ne moramo brinuti: dok bude pismenih u ovoj zemlji, bit će sjećanja i na nju.

3. svibnja 1992.

Radovan Ivančević

Dr. Marija Planić-Lončarić (1933-1992) **Biografija**

Rođena je 29. ožujka 1933. u Zagrebu, gdje je završila gimnaziju i 1958. diplomirala na Filozofskom fakultetu grupe povijest umjetnosti i povijest. Nakon završetka studija radila je kao analitičar-vježbenik u Urbanističkom institutu SRH do 1960. U tom razdoblju sudjelovala je u izradi većeg broja generalnih urbanističkih planova naselja Hrvatske. Asistent na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu postala je 1961. Vodila je seminare s područja opće povijesti umjetnosti srednjega vijeka, povijesti umjetnosti naroda Jugoslavije, obrade arhitektonske i urbanističke građe kao i metodologiju istraživanja. Od 1960. sudjelovala je u terenskim radovima ekipe Odsjeka za povijest umjetnosti i tada osnovanog Instituta za povijest umjetnosti u okviru sekcije za prostorno planiranje i povijest naselja, koje je vodio prof. dr. Milan Prelog (Istra, Cres, Krk, Dubrovnik i okolica). Od 1975. samostalno je vodila terenska istraživanja.

Suradivala je na izradi prostornih planova Istre, južnog Jadrana, Gorskog kotara (Delnice, Čabar), Zagorja (Varaždin, Ludbreg, Ivanec, Novi Marof, Donja Stubica), Bilogore, Slavonije (Požega, Vinkovci, Slavonski Brod) te urbanističkih planova (Projekt Funtana u Istri, Pula).

Doktorirala je 1975. s temom »Planirana izgradnja na području Dubrovačke Republike«. Iste je godine na Vijeću Odsjeka za povijest umjetnosti predložena za zvanje docenta, ali je to odbila želeći se prije svega posvetiti istraživačkom radu. Godine 1977. izabrana je u zvanje znanstvenog suradnika. Od 1978. do 1980. bila je pročelnik Odsjeka za povijest umjetnosti. U istom razdoblju vodila je seminar »Obrada arhitektonske i urbanističke građe« na Pedagoškom fakultetu u Rijeci. U Odjel za povijest umjetnosti Centra za povijesne znanosti (danas Institut za povijest umjetnosti) prešla je 1981. Tada je izabrana u zvanje višega znanstvenog suradnika.

Nakon potresa u Dubrovniku 1979, u kojem je oštećen velik broj spomenika kulture na dubrovačkom području, sudjelovala je u izradi niza elaborata korištenih prilikom obnove i u izradi Provedbenog plana Stona. Bila je voditelj projekta »Umjetnička topografija Hrvatske – Koprivnica«, a od 1989. radila je na projektu istraživanja srednjovjekovnih naselja sjeverne Hrvatske i to kako onih sačuvanih do danas tako i nestalih većih i manjih seoskih skupina na prostoru između Save i Drave. Bila je glavni istraživač (voditelj) projekta »Povijest naselja i oblikovanje prostora Hrvatske« do odlaska u mirovinu 1992. Prije toga izabrana je u zvanje znanstvenog savjetnika (1991).

Valja spomenuti i njezin udio u brojnim izložbama: »SOS za baštinu – Zidine Stona«, Izložba u povodu proslave 650. godišnjice Stona, »Zlatno doba Dubrovnika« u Zagrebu i Dubrovniku, »Koprivnica – umjetnička topografija« u Koprivnici, Varaždinu i Čakovcu itd.

Aktivno je sudjelovala u nizu znanstvenih skupova i simpozija. Predavala je na postdiplomskom studiju »Kultura Jadrana« u Dubrovniku. Bila je član Stručnog savjeta Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku i drugostepene komisije Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu.

Umrula je 22. ožujka 1992.